

listopad 2010

Motto: Hodně se naučíte, když se budete rozhlížet kolem sebe.

Obsah:

Z veřejných zasedání OZ	2
Společenská kronika.....	3
Dění v obci	4
Infocentrum	5
Škola, Posvícení.....	6
Sedm otázek pro.....	7 - 8
Příroda.....	9
Jak šel život	10

Vážení spoluobčané,

v říjnu při posvícenských slavnostech jsme si připomněli 95. výročí narození významné osobnosti Strašínska – pátera F. D. Mertha. Při této příležitosti vydala Obec Strašín znovu sborník Střípky vzpomínek, který si můžete zakoupit na obecním úřadě.

V říjnu rovněž proběhly volby do obecního zastupitelstva. Děkuji občanům za účast ve volbách.

Chtěl bych zde poděkovat Nahořánským za opravu oplocení kolem vodojemu, vážím si jejich nezištné pomoci. Doufám, že jim budu moci pomoci s realizací jejich nahořánského pikniku v příštím roce.

V listopadu se chystá premiéra hry César a Drana, uvedená u příležitosti 105. výročí založení spolku Kolár. Všichni jste srdečně zváni! Na konci listopadu s námi přijďte rozsvítit adventní stromek v parku, a pokud si sami budete chtít vyrobit adventní a vánoční výzdobu a nevíte jak na to, v polovině listopadu se bude konat akce vánoční a adventní aranžování.

V následujících týdnech bychom se na vás rádi obrátili s dotazníkem ohledně života v naší obci. Chceme tak zaktualizovat plán obce podle potřeb a názorů občanů. Rád bych vás ještě poprosil, zda někdo máte informace, kde se nachází školní kronika z let 1879-1933, sdělte to prosím na OÚ.

Jan Helíšek

Z veřejných zasedání obecního zastupitelstva, která se konají vždy druhé úterý v měsíci od 19:00 hod střídavě v přísálí KD ve Strašíně a v Lesním hotelu v Laznech.

Usnesení

z veřejného zasedání Zastupitelstva obce Strašín konaného dne 10.8.2010

Usn. č. 114/2010 – ZO schvaluje odprodej obecního pozemku č. parc. 972/74 v k. ú. Strašín

panu Josefu Renčovi za cenu 50,00 Kč/m² s tím, že prodej se uskuteční do 6 měsíců po schválení v ZO a veškeré náklady spojené s prodejem včetně daně z převodu nemovitostí hradí kupující.

Usnesení

z veřejného zasedání Zastupitelstva obce Strašín konaného dne 14. 9. 2010

Usn. č. 115/2010 – ZO schvaluje prodej č. parcelní 972/91 v k. ú. Strašín panu Václavu Krásnému bytem Strašín 163 za cenu 100 Kč/ m² s tím, že veškeré náklady včetně daně z převodu nemovitostí hradí kupující a realizace prodeje se uskuteční do 6 měsíců ode dne schválení.

Usn. č. 116/2010 – ZO nechvaluje prodej č. parcelní 1283/2 v k. ú. Strašín paní Miloslavě Peškové bytem Strakonice 1096. Jedná se o pozemek mezi domem Strašín E4 a Strašín č. p. 50 (součást místní komunikace).

Usn. č. 117/2010 – ZO neschvaluje prodej č. parcelní 1283/2 v k. ú. Strašín paní Zdeňce Stříbné bytem Klatovy 77. Jedná se o pozemek mezi domem Strašín E4 a Strašín č. p. 50 (součást místní komunikace).

Usn. č. 118/2010 – ZO schvaluje výtisk 1500 ks brožur Střípky vzpomínek v hodnotě 24 000 Kč, včetně DPH na vzpomínkový den Prof. Mertha. Vzpomínkový den se bude konat 16. 10. 2010 od 14:00 hod v sále KD Strašín.

Usn. č. 119/2010 – ZO schvaluje rozpočtové opatření č. 2 k 31.8.2010.

Usn. č. 120/2010 – ZO schvaluje požadavek rodičů dětí dojíždějících do MŠ Soběšice na příspěvek na dopravu 1000 Kč na dítě na školní rok 2010/2011.

Usn. č. 121/2010 – ZO schvaluje požadavek na úhradu části režijních nákladů na stravování zaměstnanců ZŠ Kašperské Hory, odloučené pracoviště Strašín. ZO schvaluje navýšení režijních nákladů na 50 Kč za oběd tzn., že příspěvek obce pro zaměstnance se zvýší ze 7 Kč na 12 Kč.

Usn. č. 121/2010 – ZO schvaluje finanční dar pro některé z obcí poškozené srpnovou povodní. ve výši 20 000 Kč (výběrem obce je pověřen pan starosta Jan Helíšek), popř. poskytnutí materiálního daru nadbytečného školního nábytku a zařízení v případě zájmu ze strany postižené obce.

Společenská kronika

S radostí vítáme nové občánky! Narodili se: Sabina Turková

Vítáme nové sousedy! Přihlásili se k nám k trvalému pobytu: Renáta Hartmanová, Alžběta Hartmanová, Julie Vacíková

Odhlášky: Emil Ondr, Šárka Vogeltanzová, Miroslav Blahuta ml. František Rossi, Petra Rossi

Sňatky: Monika Pešková – Florian Staader

Srdečně blahopřejeme!

Blahopřejeme k životnímu jubileu a přejeme vše nejlepší! ☺ Marie Václavíková, Marie Uhlířová

Pavλίna Pítrová

Výsledky voleb

do zastupitelstva obce Strašín konaných dne 15. a 16.10.2010

- celkový počet osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů	290
- celkový počet odevzdaných úředních obálek	171

Jména a příjmení zvolených členů zastupitelstva:

Jan Helíšek, Vladislav Horejš, Hana Chromá, Monika Balašová, Daniel Milota, Petr Uhlík, Ivana Jensen

Náhradníci: Naděžda Nová, Ludmila Hromádková

Děkujeme všem občanům za jejich účast ve volbách a zároveň blahopřejeme novým členům zastupitelstva ke zvolení. Podrobné výsledky voleb předané do Českého statistického úřadu jsou uloženy k nahlédnutí na Obecním úřadě Strašín.

Sportovní úspěchy

Pepa Korál – získal fantastickou stříbrnou medaili v házení kladivem na žákovském mistrovství ČR

Maty Melichar – 3. v krajském přeboru judo starších žáků v Plzni, 1. místo na turnaji v Prachaticích a postup ze 17. místa v ČR na mistrovství republiky

☛ **Gratulujeme a přejeme mnoho dalších úspěchů!!**

Státní vyznamenání ČR

28. října 2010 byla udělena prezidentem ČR medaile za zásluhy o stát v oblasti vědy prof. Karlu Raškovi ml.

Pan profesor K. Raška ml. se letos účastnil ve Strašíně slavnostního odhalení pamětní desky jeho otce, strašínského rodáka prof. K. Rašky. Do „Strašeně“ se podle svých slov určitě znovu vrátí, aby ji ukázal svým vnukům.

Nohejbal

Dne 31.7.2010 byl uspořádán již tradiční nohejbalový turnaj trojic „Strašínský pohár“, pod patronací SDH Strašín. Díky účasti jedenácti družstev se hrálo do odpoledních hodin.

Ve finále se utkala družstva Dolíček Lazna a Mokrosuky. Po strhujícím pětisetovém boji zvítězilo družstvo **Dolíček Lazna**.

Další umístění:

2. Mokrosuky
3. Prachatice
4. Wifilan
5. Kozinové
6. Ostružno B
7. Ostružno A
8. Křivonožky
9. Lvíčata
10. Mlynáři
11. Hospoda

Děkujeme nohejbalistům za krásné předvedené sportovní výkony, divákům za hojnou účast a sponzorům za poskytnuté ceny a upomínkové předměty.

Pešťáková Lenka

A co za to?

(aneb Vodojem v Nahořánkách)

Tuto otázku asi slyšíme mnohem častěji, než bychom si přáli. Nějak se nám ze života vytratila ochota udělat něco navíc, dokonce bez očekávání adekvátní odměny. Akce Z (pro ty mladší přeloženo – akce zdarma pro obec, společnost ap) – to už se dávno nenosí. O to více překvapí, když někdo z vlastní iniciativy udělá něco sice také trochu pro sebe, ale také pro ostatní, a bez nároku na odměnu.

Části Nahořánských možná neuniklo, že je opravováno oplocení kolem vodojemu nad vesnicí. Přiznám se, že i když mně připadal docela vtipný detail zamčených vrátek, tvrdošijně, ale hlavně zbytečně střežících vstup k vodojemu, neboť kolem dokola nebylo po pletivu ani památky, přivítala jsem nabídku „chalupáře“ Jiřího Synovce, že obnoví oplocení vodojemu, který nyní už zásobuje vodou nejen Nahořánky, ale i část Strašína – Veselíčko. Obec dodala materiál, o ostatní se už postaral sám. Základ je hotový, práce nejprve poněkud zpomalilo nevlídné deštivé počasí, teď už je dokončen i nátěr sloupků a do zimy bude vodojem zase vypadat tak, jak má být..

KOLÁR – Spolek divadelních ochotníků ve Strašíně

Oslaví v sobotu 20. listopadu 2010 **105 let** výročí od založení spolku v roce 1905. Při této příležitosti v premiéře uvede dne 20.11. 2010 od 16.30 hod. v sále kulturního domu ve Strašíně monodrama César a Drana, strhující vyprávění staré romské ženy. Hlavní roli stvární dlouholetá členka souboru, vynikající herečka paní Marie Robová.

Předcházet bude i výroční členská schůze spolku, dále doprovodná výstava o historii divadla, naplní jeho práce a životě „divadelníků“, minulých i současných. Prosíme občany o zapůjčení různých dobových fotografií, případně oděvů či jiných předmětů vztahujících se ke strašínskému divadlu.

Srdečně zveme občany – přijďte s námi do Strašína toto významné jubileum oslavit !

-hon-

Infocentrum ZELENÝ BOD Strašín

O strašínském pouťovém víkendu 11. a 12. září proběhlo akcí, pořádaných infičkem Zelený bod, hned několik. Aby byla alespoň částečně ukojena zvědavost lidská, uspořádal Zelený bod ve spolupráci s členy České speleologické společnosti pro veřejnost **Den otevřené mříže** ve Strašínské jeskyni. Jeskyně je totiž vyznačená ve všech turistických mapách a o její návštěvu je v průběhu letní sezóny velký zájem. Bohužel to také znamená, že se uzamčenou mříží ve vstupu neustále někdo snaží vniknout do jeskyně, mříž je poškozována a v jeskyni se objevují odpadky.

Jeskyni během dne navštívilo 83 zvědavců z blízkého okolí, ale i ze vzdálenějších končin. Ti odvážnější si prolezli i prostory přístupné pouze po kolenou nebo plazemím. Mohli se také podívat na ukázkou výstupu a sestupu po laně, které opakovaně předváděl obětavý speleolog.

Pro ty, kteří se chtěli o podzemním světě dozvědět víc nebo se do Strašínské jeskyně nestačili podívat, byla v infu připravena výstavka *Jeskyně*. Jedna její část byla věnována Strašínské jeskyni, další jeskyním u nás i v zahraničí. Návštěvníci si mohli prolistovat vystavené knihy a na fotografiích obdivovat krásu jeskyní z celého světa.

O pouťové neděli jsme v infu opakovaně promítali **pásmo Příběh hostinného domu**. Toto pásmo vychází z povídky K. Klostermana, jejíž děj se odehrává v “hostinném domě” ve Strašíně. Vybrané úryvky textu doprovází historické fotografie Strašína, jeho okolí a Kašperských hor.

Jiřina Novotná

V infocentru se během léta konalo několik zajímavých akcí, jednou z nich bylo promítání a vyprávění Mgr. Josefa Štemberka ze správy NP Šumava na téma Šumavské vrcholky, při níž jsme mohli nahlédnout do přístupných i nepřístupných zákoutí Národního parku.

Od srpna má Strašín také svou turistickou známku, k zakoupení je v infocentru (během sezóny) nebo na obecním úřadě.

Ve čtvrtek **18. listopadu** od 18:00 hod. proběhne ukázka vánočního zdobení a aranžování s možným zakoupením hotových výrobků **v salonku restaurace ve Strašíně**. Aranžování nám bude předvádět paní Horníková z Klatov.

Škola

S novým školním rokem 2010/2011 dětem nastávají povinnosti, ale také radosti.

První týden v září děti tradičně prožily s vojáky AČR na Kašperských Horách. Vojenská technika zaujala hlavně kluky. 4. a 5. roč. úspěšně absolvoval dopravní výchovu. V říjnu se ve Strašíně konaly posvícenské slavnosti. Naše děti oživily tyto slavnosti pásmem „Staročeské posvícení“.

3.11. nás čeká divadelní představení v Sušici. Pásmo zimních a vánočních veršů a písní připravujeme na 26.11. při rozsvícení ván. stromu v parku ve Strašíně. Také vyrábíme ozdoby na tento strom.

Co nás ještě čeká? Mikulášská a vánoční besídka, výroba dárků a nácvik pohádky „Jak princezna hádala“.

Dagmar Blahoutová

Posvícení 2010

Posvícení se vyvinulo z pohanského obyčeje oslavovat šťastnou sklizeň a příchod zimy.

Posvícení se konalo 16.10.2010 ve 14.00 hodin v kulturním domě ve Strašíně. První jsme vystoupily my, žáci. Nejdříve byl posvícenský jarmark a country tanec, pak následovalo povídání dospělých. Též vystoupily děti z Lidové školy umění.

Program byl moc hezký. Moc se mi to líbilo, bylo to příjemně strávené odpoledne.

Markétka Blahoutová

Střípky vzpomínek na Fr. D. Mertha

„Báseň nemá cenu pro báseň samu, ale pro rezonanci čtenáře, jak čtenář je schopen pochopit ji tak, jak je.“

Když před deseti lety vyšlo 1. vydání Střípků vzpomínek na kněze a básníka Františka Daniela Mertha, byl o ně zájem větší, než vydavatelé očekávali. Proto u příležitosti 95. výročí Merthova narození vycházejí v druhém vydání. A co všechno v nich čtenáři mohou najít?

Medailonek vydavatele Merthových sbírek od Miroslava Kořenského, příspěvek Kněz Mariin od básníka Ivana Slavíka, osobní vzpomínky na Otce Františka od MUDr. Otto Kaskouna. Dále skicu k rozsáhlejšímu portrétu básníka od literárního historika a znalce jeho díla PhDr. Jaroslava Meda.

K Merthově poezii vydané v devadesátých letech se vrací PhDr. Jan Podlešák. Literární historik doc. František Všeticka ve svém příspěvku Strašně lidský hlas zachytil nezapomenutelné osobní setkání ve Strašíně. Na svého dlouholetého přítele vzpomíná spisovatel Věroslav Mertl, stejně jako básník Roman Szpuk i Jaroslava Sucháčová ze Strašína, která říká: „Na vzácného člověka se u nás nezapomíná.“

Jisté je, že P. Františku Danielu Merthovi zůstáváme mnoho dlužni. Proto berte tento počín jako malý střípek do široké mozaiky jeho díla, které budeme patrně ještě dlouho objevovat.

Ivan Nikl

Jaroslava Sucháčová

SEDM OTÁZEK PRO pana Jana H e l í š k a

Manželé Helíškovi se po svatbě rozhodli – trvale žít a pracovat na Šumavě. Za svůj domov zvolili venkovské sídlo po prarodičích ve Strašíně. Mají tři děti Josefa nar. 1999, Vítězslava 2001 a Evu nar. 2003. Podařilo se jim vytvořit pohodu idylického rodinného prostředí pravého šumavského domova.

Z ekologického hlediska je příhraniční horská oblast (nejen) šumavské spádové obce Strašín relativně málo dotčena negativními vlivy. Zdravé ovzduší má mimořádný význam pro život občanů, ale také pro širší region. Přestože se jedná „o praktickou hodnotu a užitečnost“ celého území – obce si zde musí své patřičné místo obhajovat. Necitlivě se opomíjí, že obce v této části Šumavy jsou územím s dávnou historií, tradičními sídelními místy, území, které se postupně rozvíjelo, až pragmaticky utvořilo přirozené ekonomické zázemí pro odlehlejší části regionu Šumavy.

1. Nelitujete rozhodnutí opustit Prahu, manželka vzhledem k znalosti angličtiny v té době nabídku atraktivního zaměstnání - za trampoty, počáteční svízele na vesnici, kde se z mnoha důvodů nežije snadno?

(I když - z pohledu aglomerací přeplněných lidmi, dopravními prostředky, institucemi, hlukem a smogem – můžeme kvalitu prostředí, ve kterém žijeme, považovat za součást kvality našeho života).

Určitě ne. V roce 1998 jsme s mou budoucí ženou Jiřinkou řešili, jak si naplánovat budoucí život, zda kariéra či rodina. Jednoznačně vyhrála rodina. Víte, při každém zásadním rozhodnutí si je třeba uvědomit, jaké to má výhody či nevýhody a jaké má člověk priority. A tak jsme se rozhodli pro malebnou vesničku Strašín.

Již jako dítě jsem měl rád přírodu, chodil jsem do stanice mladých přírodovědců, později na myslivecký kroužek a nakonec jsem začal navštěvovat jezdecký klub Nebanice, který se mi stal osudovým při výběru povolání stát se kovářem.

Mám rád město, ale venkov je mi bližší a spíše si do města zajedu, než abych tam žil.

2. Žijete a pracujete zde již 12 let. Důležitým koncepčním prvkem na Strašínsku však zůstává stabilizace místního obyvatelstva. Jaký je Váš pohled na tuto problematiku?

Staří lidé odcházejí do domovů pro seniory a společně s dětmi prodávají své domy, které ztrácí obytnou funkci. Děti se pak odstěhují do větších měst. Nepříznivě se v této návaznosti projevuje i malá flexibilita drobných podnikatelů a dostupnost celé řady subjektů provozujících služby, např. pošty, malé obchody a další. Především je to úbytek mladých vzdělaných lidí.

3. Úcta k tradicím, vzdělání, kultuře a přírodě odedávna byla a kupodivu zůstává i dodnes součástí kultury místních obyvatel. Významně se aktivně podílíte na veškeré spolkové a sportovní činnosti v obci. Máte čas také odpočívat?

Jsem moc rád, že se tady tradice udržují, nedovedu si například představit, že by vesnici neprošel masopustní průvod. A jsem rád, že vznikají některé nové, např. nohejbalové turnaje, rozsvěcování adventního stromu či nahořanský piknik. Rád pomohu při všech akcích, některé jsou pro mě i odpočinkem.

4. Velkou měrou a nemalým úsilím společně se zastupiteli obce a s pochopením Městského úřadu a vedení ZŠ v Kašperských Horách se Vám podařilo alespoň v malém rozsahu udržet vyučování v budově základní školy ve Strašíně ve dvou třídách 1. stupně. Ne vždy k užítku dětí volí rodiče vzdělávací zařízení ve městech a větších centrech také proto, že podceňují vyučování na venkově. V té škole, která formovala po celá desetiletí prarodiče, rodiče.

Má racionální smysl usilovat o zachování malých škol na Šumavě, byť s menším počtem dětí? Můžeme si to vůbec dovolit? Na druhé straně dopřát kvalitní výuku našim dětem a dopřát jim klidné a nerušené prožití dětství v malém školním zařízení spočívá především v racionalitě.

Jsem přesvědčený, že malá škola má smysl, už i proto, že děti nemusí trávit většinu dne ve městě a mají ke svému domovu na vesnici přirozenější vztah. Kvalitou výuky je na tom malá škola dle mého názoru dokonce i lépe. Školu si zde můžeme dovolit díky spojení s Kašperskými Horami, pokud v ní udržíme daný počet dětí.

5. Máte mnoho zájmů, přesto – jaký je Váš nejoblíbenější koníček?

Ze všeho nejvíc mě oslovily koně a jezdecký sport, ale na ten bohužel není čas. Rád sportuji a v neposlední řadě je tu i divadlo, na které mám stále méně času, a tak jsem musel odříct i roli Habršperka v Našich furiantech, což mě mrzí.

A když zbude trochu času, vyrazíme celá rodina na kola nebo v zimě na lyže.

6. Vaše tři děti žijí v harmonickém prostředí domova, školy, mezi svými vrstevníky. Navštěvují různé kulturní a sportovní kroužky. Aktivně pro ně připravujete i další nové, dnes na Strašínsku pomalu zapomenuté tradice. Co to pro Vás znamená?

To, že mé děti žijí v takovémto prostředí, je pro mě jedna z nejdůležitějších věcí. Jsem rád, že jsme jim to mohli umožnit...

7. Moje poslední otázka:

Domníváte se, že je nutné usilovat o zachování sídelní struktury spádové oblasti horské příhraniční části Šumavy? Z pohledu aglomerací přeplněných lidmi, dopravními prostředky, institucemi, hlukem a smogem – můžeme například obec Strašín právem nazvat „zdravou obcí“.

Zajisté, myslím si, že čím dál více lidí si uvědomuje význam takových obcí jako je Strašín. Jistě mi dáte za pravdu, když vyrazíte někam do centrální Šumavy, připadáte si jako ve velkoměstě. Je to sice velice příjemné a poučné navštěvovat různé kouty Šumavy, ale bohužel nás tam je každoročně přes 30 tisíc. A tak se vždy rád vracím domů.

Dnes bych se chtěl znovu vrátit k propolisu, tomuto skutečnému zázraku včelích produktů. Budu tedy citovat z knihy G. Z. Minedžajana Zázrak jménem propolis..

Použití včelích produktů k léčebným účelům má v lidovém léčitelství starou tradici, a proto se nelze divit, že některé prvky apiterapie pronikly i do oficiální medicíny. V posledních letech progresivní vědci – lékaři z pokladnice lidové medicíny vybrali a začali používat nový, neobyčejně efektivní léčebný prostředek – propolis. O zázračných a doslova překvapujících vlastnostech propolisu, o jeho velké léčebné síle se uskutečnilo mnoho vědeckých konferencí. Propolisem je možno léčit nejen různá kožní onemocnění, malé ranky i rány, které se dlouho nehojí, vředy na kůži, ale také vředy žaludku a dvanáctníku, gynekologická onemocnění zápalového charakteru, hemeroidy, rýmu, chřipku, dokonce i tuberkulozu plic.

Jaká je historie využívání propolisu? Před mnoha lety se o něj nikdo nezajímal. U včelařů ležel bez povšimnutí jako něco bezvýznamného. Občas si na něj někdo vzpomněl, jako prostředek na kuří oka.. Pak ale jeho cena začala stoupat a lidé ho sháněli. Protože jím včely tmelí, je znám také pod názvem tmel. Je znám už tisíce let. Marcus Terentius Varro napsal: Látka, z níž včely v plném létě budují u vchodu do úlu ochranu, se nazývá propolis. Pod tímto názvem používají tuto látku také lékaři na masti a obklady, a proto je vzácnější než med. Mezi staré autory, kteří zkoumali včelí produkty, patřil také Plinius a Dioskorides. Další písemný doklad pochází od řeckého filozofa Aristotela. Je to neuvěřitelné, ale tento starověký polyhistor si zhotovil průsvitný úl, aby mohl studovat život včel. Ale včely nechtěly odhalit svá tajemství, a proto pokryly průsvitný úl hmotou tmavé barvy, pravděpodobně propolisem. Avicena nazývá tuto látku černý vosk a píše: Má tu vlastnost, že vytahuje hroty šípů a trny a zjemňuje pokožku. Gruzínská lidová medicína používala na pupek novorozenců propolisový koláč. V Arabii se propolis používal při bolestech zubů a zánětech ústní dutiny. Běžné bylo používání propolisu za válek (Napoleonovo tažení Evropou). Jeho používání je známo i ve veterinárním léčení. Kromě toho má i celou řadu technických uplatnění, např. při výrobě laků strunných hudebních nástrojů, řezbáři jím natírají dřevěné dřevořezby, aby tím dosáhli určité barvy. Propolis byl znám už v dávném Egyptě, kněží ho používali k balzamování zesnulých, protože zabraňuje rozvoji hnilobných procesů.

Včely produkují propolis ne kvůli včelařům, ale kvůli sobě, používají ho k utěsnění a tmelení. Určité rasy včel dokonce staví jakési bludiště, aby se tak chránily před nepřáteli.

A jak včely propolis vytvářejí, o tom zase příště.

Čestmír Jílek

Dlask tlustozobý

(Coccothraustes Coccothraustes)

Velikosti špačka, má silnou hlavu a mohutný kuželovitý zobák a krátký ocas, černou skvrnu na bradě, zobák modrý, v zimě rohovitě hnědý. Na křídlech má ozdobná modrofialová péra. V letu se pozná podle mohutné hlavy a zobáku, bílých polí na křídlech a bílé koncové pásky na ocase. Hlas vábí mohutně „ciks“ nebo „citt“. Zpěv je nenápadné žvatlání s vábivými motivy. Hnízdí jednou ročně. Hnízdí a mladé krmí oba rodiče po dobu 14 dní. Potrava: jádra třešní, trnek, švestek a tvrdá semena různých listnáčů a hmyz.

Jsou-li ohroženi, brání se dlaskové klováním a mohou v zobáku vyvinout tlak 45 kg. Bez námahy „kousnou“ až na kost. Hnízdí většinou v nižších polohách.

K nám na Strašínsko přilétají většinou jen v zimě a často přilétají na krmítka, kde se přizívají na slunečnici a semenci. Je též obdivuhodným hostem pro hezké zbarvení.

Josef Rybáček

JAK ŠEL ŽIVOT ...

V z p o m í n k y o d B i s k u p ů

(dokončení vzpomínek pana Františka Bečváře *1910+2004)

Strašeňský kout na Šumavě

Hastrman nebo vodník prý před dávnými časy „bejval“ v rybníku Biskupák. Jednou v noci šel po hrázi pocestný a uslyšel cizí hlas. Zastavil se a kouká na stavidla. Měsíček svítí jako rybí oko. Na stavidlech sedí zelený mužíček a zašívá si halenku. Když uviděl člověka, žbluňk do rybníka. Pocestný vzal nohy na ramena a utíkal k Malči. Sám si pamatuji, jak se staří lidé báli chodit kolem rybníků. Uvádím jeden příběh z Malče.

V zimě v chalupách u krbů bývaly hrátky. Ženy draly peří, sedávaly přadleny u kolovrátků s přeslicemi, předly len a tkalci tkali plátno. Scházela se tam i mládež, a tak se vyprávěly různé události, pohádky a pověry. Také příhoda o mladé ženě Kunžové z Vrbice, která přišla drát peří do Malče. Dlouho se sousedy klábosila a domů odcházela v noci. Musela jít přes hráz Biskupáku. Když došla ke stavidlu, uviděla osobu, která se rozmáchla a skočila do rybníka. Kunžová se obrátila od hráze a jako střela pádila cestou-necestou - až si odtrhla podrážku od střevice. Udýchaná vběhla do hájenky k Bečvářům. Udýchaná vyprávěla, že je v rybníce hastrman. Doma byl starý hajný a vysvětlil jí, že hastrman byla zřejmě vydra a skočila do rybníka. Hajný pak vyprovodil ženu až k obrázku Panny Marie Klatovské.

Léta utíkají a táhne mne už 94 let. Vzpomínám, jak od mého prvního krůčku u Biskupa můj život pokračoval. I přes “domov můj, háje, lesy a lučiny”, všechno jsem poznal a prošel úskalím i slávou. Byla také první světové válka, i druhá zlá válka. Vše se časem zahojilo. Vláška a prezidenti se také mění, ale český náš národ nikdy nezanikne.

Tak končím malou historii i kolem Malče.

U Biskupa dne 17. ledna 2004

B e č v á ř František

starý kronikář v.r.

* * *

Děkujeme paní Anně Martišové-Bečvářové za půjčení vzácné rodinné kroniky, kterou s láskou ke svému domovu, přírodě a šumavské krajině napsal její otec pan František Bečvář, dlouholetý kronikář strašínské osady Maleč.